

Fylkesmannen i Østfold

Rudskogen Motorsenter AS

Gladengveien 3 B
0661 OSLO

Miljøvernavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.: 2007/9373 462.2 KAB

Vår dato: 25.11.2013

Vedtak om endring av utslippstillatelsen

Vi viser til søknad datert 25.01.2013 og senere korrespondanse i saken. Fylkesmannen har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for motorsportanlegg.

Vedtak

Åpningstider ved Rudskogen Motorsenter endres slik at åpningstiden ved behov kan fremskyndes til kl 10 på søndager, og slik at portene kan åpnes for publikum en time før på dager med forventet stor tilstrømning. Samlet brukstid skal dog ikke være mer enn 7 timer per søndag. Vilkår om rapportering endres slik at rapporteringsfristen harmoniseres med vanlig frist for årlig egenrapportering fra bedrifter. Det er gjort enkelte presiseringer i vilkårene. Oppdatert tillatelse finnes vedlagt. Hjemmel for endringene er forurensningsloven § 18 nr 5.

Vi avslår søknad om utvidet kjøretid til kl 20 på kjørefrie kvelder og tillater heller ikke natt-åpen bane. Hjemmelen for avslaget er forurensningsloven § 11.

Rudskogen Motorsenter skal betale gebyr for forurensningsmyndighetens arbeid med tillatelser. Fylkesmannen vedtar at forurensningsforskriftens § 39-5 sats 1 kommer til anvendelse i denne saken. Faktura på kr 46 400 ettersendes fra Miljødirektoratet.

Vedtakene kan påklages innen 3 uker.

Saken vedtaket gjelder

Rudskogen Motorsenter driver motorsportanlegget på Rudskogen Motorpark i Rakkestad. Anlegget har tillatelse etter forurensningsloven til utslipp og støy. Det er stilt vilkår til tillatelsen om bl.a. driftstider og maksimal støy. Rudskogen Motorsenter har søkt Fylkesmannen om endringer i disse vilkårene på følgende punkter:

1. Fremskyndet åpningstid 5 søndager per år i tilknytning til arrangementer med stor publikumstilstrømning.
2. Kjøring til kl 20 på tirsdager og torsdager i bytte mot kortere åpningstid lørdag og søndag.
3. Døgnåpent anlegg 3 ganger per år.

Det søkes ikke om endringer i samlet brukstid for anlegget. Det fremkommer av søknaden at støynivået i forbindelse med publikumsfestivalene ikke avviker vesentlig fra andre arrangementstyper, men at støyen har en annen karakter disse dagene.

Søknaden ble kunngjort på Fylkesmannens nettsider 03.07.2013 og de antatt mest berørte parter ble varslet om høringen per brev. Ved høringsfristens utløp er følgende uttalelser mottatt:

Heidi og Stig Brenne v/Adv Fredheim – Høringsparten uttrykker frustrasjon over stadig å måtte uttale seg til søknader fra anlegget. De mener støymålinger ikke holder god nok kvalitet til at tidligere aktivitetsgrense på 50 timer i uken kan strykes som vilkår. Det etterlyses målepunkter for støy tilpasset andre støykilder enn hovedbanen. Omsøkte endring innebærer at timer der det i dag er lite aktivitet erstattes med timer der aktiviteten vil bli høy. Dermed vil det bli mer støy selv om samlet antall timer ikke endres. De ber videre om at de ettermiddager som skal være kjørefrie fastsettes i tillatelsen og at det fortrinnsvis bør være tirsdag og fredag som er kjørefrie. Forslaget om døgnåpent anlegg imøtegås med henvisning til norm angitt i støyretningslinjen T-1442. Til spørsmålet om fremskyndet åpningstid ved festivaler bemerker Brenne at de fleste helgene om sommeren likevel avvikles med utvidet åpningstid knyttet til idrettslige arrangementer. Det vises til at arrangementet Gatebil 2013 ble avviklet uten større trafikkproblemer selv om åpningstiden først var fra kl 13.00. Forslaget om ekstra kjørefri hverdag etter festival vil ha liten avbøtende effekt da det allerede er innarbeidet som praksis.

Øistein Bøe – Fremskyndet kjøretid ytterligere 5 søndager per år vil i realiteten innebære tidlig start alle søndager i sommerhalvåret. Kjørefrihet påfølgende mandag er ikke et behov da det likevel ikke er aktivitet disse dagene. Bøe anmoder på det sterkeste om at det ikke tillates døgnåpent anlegg. Han ber om at Fylkesmannen opprettholder forbud mot bruk av helikopter under festivaler. Rudskogen Motorsenter bør akseptere og forholde seg til de vilkårene som ble fastsatt i 2009. Det etterlyses bedre dialog med naboer knyttet til gjennomføring av støymålingene og uttrykkes bekymring for hvordan støyen fra annen aktivitet følges opp.

Grethe Bøe – Ber om at Fylkesmannen ikke gir tillatelse. Hun er meget fortvilet over bråket fra Rudskogen. Det uler og hviner fra morgen til kveld. Det er til tider nødvendig å skru opp volumet på TV. Under kveldsarrangementer er det verst.

Monica Heer Mariussen – Ber om at anlegget ikke gis tillatelse til døgnåpent anlegg. Ber om at søndagsfred før kirketid respekteres og viser til at når det er støybelastning til sene kveldstimer, så må man kunne forvente noen få rolige morgentimer. En kjørefri hverdag etter publikumsarrangementer er ikke kompensasjon god nok. Det er mer belastende å ha høy og lenge vedvarende støy fra anlegget en hel helg hvor man har fri og har lyst til å nyte egen hage, skog osv. enn å høre støyen en hverdagskveld. Peker på at bruk av helikopter i tilknytning til ulike arrangementer medfører ekstra belastning for naboene.

Jan-Erik Aaserud – Mener beliggenheten til motorsportsenertert på et av de høyeste punktene i området er uheldig og støynivået er allerede for høyt. Har fått bekreftet frykten som begrunnet den lokale motstanden mot anlegget før dette ble bygget. Mener myndighetene ikke har påsett at man under utbyggingen benyttet mulighetene for å senke støyen. Viser blant annet til at den lange akselerasjons-sletta ligger høyt i terrenget og uten mulighet til effektiv støyskjerming mot mest berørte naboer. Situasjonen gjør derfor at det ikke kan tillates noen videre utvidelse av bruken av anlegget. Syns det er vanskelig som nabo å følge med på om kravene overholdes eller ikke, da der er mye å sette seg inni. Har ikke innvending mot at det kjøres til kl 20 to ganger i uka i bytte mot tilsvarende kortere kjøring i helger, eller at åpningstiden fremskyndes 5 søndager. Ber imidlertid om at det ikke gis tillatelse til døgnåpent anlegg. Trekker frem at helikopter som flyr opp og ned hele dagen under større arrangementer medfører betydelig irritasjon og at støybelastningen ved å være nabo til Rudskogen er så stor at det ikke bør tillates.

Sarpsborg kommune – Helsesjefen har fått mange klager på støy. Mener utvidet åpningstid på kjørefrie kvelder vil medføre større støybelastning og anbefaler ikke dette. Helsesjefen anbefaler ikke permanent tillatelse til nattåpent anlegg, men mener det kan åpnes for en prøveordning med støysvake kjøretøy i 2014. Det må i så fall gjennomføres nærmere støymålinger for å dokumentere effekten av slik kjøring. Anbefaler at det kun gis anledning til utvidet åpningstid 3 søndager per år, men mener at kjøring fra kl 10 må være tilstrekkelig disse dagene. Det bør vurderes krav om 2 kjørefrie dager etter hvert større arrangement. Det vises for øvrig til at støygrensene som fremgår av Miljøverndepartementets støyretningslinje T-1442 med veileder TA-2115 må overholdes.

Rakkestad kommune – Søknaden om å avslutte kjøring kl 18 i helgene i bytte mot lenger kjøring 2 kvelder i uka anbefales. Dersom det tillates nattåpent anlegg anbefales krav om bruk av støysvake kjøretøy. Kommunen støtter søknaden om å tillate fremskyndet åpningstid på inntil 5 søndager med forventet stor publikumstilstrømning, og mener en kjørefri hverdag etter slike arrangementer er et godt forslag.

Fylkesmannens saksbehandler reiste til området i forbindelse med arrangementet Gate-Bil høsten 2013. Den aktuelle dagen var det tydelig støy hos naboer på sydsiden av banen. Støynivået var så vidt høyt at det var naturlig å heve stemmen under konversasjon når det passerte biler på den delen av banen som ligger nærmest nabo. Det var også tydelig støy fra dekkhvinning og speaker-anlegget. Disse støykildene har en karakter som mange opplever spesielt forstyrrende. Tidspunktet da saksbehandler var nord for anlegget sammenfalt ikke med programposter som gir høy støybelastning der. Støydokumentasjonen knyttet til anlegget viser at naboene nord for Rudskogen er like utsatt som de mest støyutsatte naboene i syd.

Et utkast til vedtak ble sendt Rudskogen motorsenter den 30.10.2013. Motorsenteret ber Fylkesmannen vurdere på nytt om det kan endres åpningstider slik at det blir mulig å bruke banen lengre på de 2 kjørefrie hverdagskvelder i bytte mot andre justeringer i åpningstid, for eksempel å avkorte kveldstiden de øvrige kveldene med 30 minutter. Motorsenteret tok også opp spørsmål om mulighet for bruk av banen disse kveldene til bruk for øvelseskjøring med utrykningskjøretøyer som ikke avgir mer støy enn vanlige biler, eller til rulleski, sykkelritt m.v.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen vil innledningsvis vise til de vurderinger som ble gjort forut for vårt vedtak 23.06.2009. Anleggets funksjon som nasjonalanlegg for motorsport vektlegges. Vilårene som ble satt skal sørge for at støyutslipp holdes innenfor alminnelige normer, jf. TA 1442 og legger til rette for kontroll med dette. Fylkesmannen ser ikke grunn til å endre tillatelsen sammenliknet med disse grunnleggende permisssene og disse premisssene er førende for vårt vedtak. Nedenfor kommenterer vi de omsøkte endringene punktvis.

Fremskyndet åpningstid 5 søndager per år i tilknytning til arrangementer med stor publikumstilstrømning

Fylkesmannen legger til grunn at Rudskogen som nasjonalanlegg ikke bare skal arrangere treninger og konkurranser for aktive utøvere av motorsporten, men også skal kunne avvikle større motorsportarrangementer beregnet på et bredt publikum og med rom for et mangfold av arrangører.

Anlegget har i dag åpningstidsbestemmelser på søndager som tilsier at det kun er visse idrettsarrangementer som kan avvikles før kl 13:00. Valg av klokkeslett i bestemmelsen var i stor grad styrt av helligdagsloven. Når Politiet gjentatte ganger har gitt anlegget unntak fra helligdagsloven, velger vi å tillempe tillatelsen ut fra forurensingsinteresser alene. Fylkesmannens faglige skjønn er at støy før kl 10 vil være spesielt plagsomt. Naboer vil ha et

særlig behov for ro søndag morgen dersom de har vært holdt våkne av festival-støy. Selv om det vil være individuelle forskjeller i hvordan støyulempen oppleves, vil støy mellom 10-13 ikke være vesentlig mer forurensende enn støy på ettermiddagen.

Åpningstidsbestemmelsen utformes nå slik at bruken av banen på søndager, *vurdert etter forurensingsloven*, kan fremskyndes til kl 10. Samlet brukstid skal dog ikke være mer enn 7 timer slik dagens tillatelse legger opp til. Tidligere unntaksbestemmelse for idrettsarrangement innskjerpes samtidig til kun å gjelde mesterskap og betingelsene for unntaket presiseres.

Etter endringen får Rudskogen et mer fleksibelt vilkår. Naboer uttrykker bekymring for at denne fleksibiliteten vil legge til rette for økt samlet aktivitet sammenliknet med dagens praksis. Fylkesmannens vurdering av dette er at den eventuelle økte aktiviteten endringen medfører fortsatt ligger innenfor det aktivitesomfanget som ble forutsatt da tillatelsen ble gitt i 2009.

Det er innført en praksis om at anlegget ikke brukes dagen etter større publikumsarrangementer. Denne praksisen kan ha en viss avbøtende effekt og formaliseres som vilkår.

*Kjøring til kl 20 på tirsdager og torsdager i bytte mot kortere åpningstid lørdag og søndag
Døgnåpent anlegg 3 ganger per år*

Gjennom søknaden, merknader til utkastet og per telefon har Rudskogen argumentert for å kunne ha aktivitet på banen også de dagene som i dag skal være kjørefrie. Søker har foreslått forskjellige løsninger der samlet ukentlig brukstid omfordeles, enten fra helger eller fra hverdager. Det er også trukket inn spørsmål om mulighet til å arrangere lite støyende aktivitet disse kveldene med eksempler som rulleskitrening, sykkeløp eller øvelser for utrykningssjåfører. Søker grunngir dette med at en mer fleksibel bruk på ettermiddagene vil gjøre det mulig å samle aktiviteter som krever større oppfølging fra Motorseneters personell på færre dager, noe som i sin tur vil gjøre det lettere å sikre økonomisk bærekraftig drift. Natt åpent anlegg er lagt frem som et ønske, men det er ikke argumentert nærmere for dette i forbindelse med merknader til utkastet.

Vi kan ikke se at argumentene som er lagt frem tilsier en vesentlig annen vektlegging av interessene i saken enn det som ligger til grunn for vår tillatelse gitt i 2009. Støy fra anlegget er regulert gjennom både brukstidsbegrensinger og støynivågrenser. Bakgrunnen for at det er satt brukstidsbegrensing er at hørbar støy fra anlegget medfører ulempe også når støynivågrensen overholdes. En slik tilnærming er i tråd med anbefalingene i Miljødirektoratets veileder til støyretningslinjen T-1442. Selv om en omfordeling av brukstider gjennom uken ikke fører til økt beregnet støynivå hos naboer, vil et slikt grep legge til rette for en større samlet belastning ved å fjerne sammenhengende kvelder uten hørbar støy. Miljødirektoratets veileder anbefaler også klart at støy bør unngås om natten.

Rudskogen motorsenter har tillatelse til støyutslipp. Det innebærer at den lovlige støyen fra anlegget overskrider det støynivået som ikke betegnes som forurensing, og at tillatt støynivå er satt etter en avveining av utslippet oppimot andre interesser. Dette innebærer også at støykonsekvenser av annen bruk av anlegget enn motorsport må vurderes strengt. Selv om bruk av anlegget til øvelseskjøring kan gi lite støy, er risikoen for støy tilstede og etter nøye overveielse er konklusjonen at vi ikke utvider åpningstider for slik bruk av anlegget. Derimot vil det ikke være noe i veien for å benytte anlegget til virksomhet med lav risiko for støyulempe de aktuelle kveldene. Så lenge det ikke benyttes speaker-anlegg vil vi ikke

forvente at for eksempel rulleski- eller sykkeltraining medfører støyproblemer. I slike tilfeller må imidlertid Rudskogen Motorsenter, som ansvarlig for tillatelsen, utøve særlig aktsomhet. Motorsenteret må følge godt med på eventuelle konsekvenser og stanse bruken dersom det fører til støyulemper.

Helikopterbruk

Bruk av helikopter er problematisert gjennom høringsuttalelsene. Fylkesmannen satte i 2012 forbud mot helikopter som vilkår for å tillate utvidet åpningstid ved Gatebil arrangementer dette året. Naboer påpeker at daglang overflyvning medfører stor tilleggsbelastning og ønsker derfor dette innført som fast vilkår i tillatelsen.

Som omtalt i forbindelse med vedtaket om utslippstillatelse i 2009, må helikopterbruken begrenses så vidt mye at den ikke påvirker de middelstøynivåene som er beregnet for anlegget. Disse støyberegningene ligger til grunn både for reguleringsplanen og for utslippstillatelsen. Fylkesmannens overslag tilsier at dersom det brukes helikopter til å fly festivaldeltakere rundt i området på dagtid mindre enn 8 dager i året, er det liten risiko for at middelstøynivået påvirkes vesentlig.

Større publikumsfestivaler er dager som på alle måter avviker sterkt fra normal drift og kommunen stiller egne krav til arrangøren av slike festivaler etter forskrift om miljørettet helsevern. Vi mener det er mest nærliggende at eventuelle krav til helikopterbruken de enkelte dagene vurderes i forbindelse med dette.

Klageadgang

Vedtaket, herunder også plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Østfold som vurderer om klagen kan etterkommes. I motsatt fall sender vi den videre til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen i Østfold som også kan gi opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Vi har sendt kopi av dette brev med vedlegg til berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Kjersti Gram Andersen e.f.
miljøverndirektør

Karsten Butenschøn
senioringeniør

Saksbehandler: Karsten Butenschøn

Vedlegg

1 Utslippstillatelse

Kopi til:

Advokat Anders Schjøllert Fredheim	Postboks 34	1713	Grålum
Rakkestad kommune	Postboks 264	1891	Rakkestad
Stig og Heidi Brenne	Brennevn 207	1730	ISE
Grethe og Knut Bøe	Gamle Bøveien 174	1735	Varteig
Øistein Bøe	Gamle Bøveien 142	1735	Varteig
Jan Erik Aaserud	Linnås	1890	RAKKESTAD
Heer Mariussen Monica			
Sarpsborg kommune	Postboks 237	1702	Sarpsborg

Fylkesmannen i Østfold

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Rudskogen motorsenter

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13.03.1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 09.03.2009 og endret i medhold § 18 på grunnlag av søknad datert 25.01.2013 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 9.

Denne tillatelsen erstatter tillatelse av 04.05.2005.
Tillatelsen gjelder fra 23.06.2009 med endringer 25.11.2013

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Rudskogen Motorsenter AS
Beliggenhet/gateadresse	Rudskogen i Rakkestad og Sarpsborg
Postadresse	Gladengv 3B, 0661 OSLO
Kommune og fylke	Rakkestad kommune og Sarpsborg kommune i Østfold
Org. nummer (bedrift)	979372817
NACE-kode og bransje	93.190 Andre sportsaktiviteter
Risikoklasse	2

Dato: 25.11.2013

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Kjersti Gram Andresen e.f.
miljøverndirektør

Karsten Butenschøn
senioringeniør

1. Tillatelsens rammer

Tillatelsen gjelder forurensning fra motorsport. Tillatelsen er basert på det aktivitetsomfanget som er dokumentert i søknaden, herunder inntil 5 arrangementer med stor publikumstilstrømning per år. Dersom aktivitetsomfanget endres vesentlig må det sendes ny søknad.

1.1 Normal åpningstid

Kjøring på baner og *tilsvarende* støyende aktivitet tillates bare innefor følgende tidsrom:

Hverdager: kl. 0800-2130.
2 kvelder pr uke skal være kjørefrie etter kl 19 etter et fast forutsigbart bruksmønster. Endringer i det faste bruksmønsteret skal kunngjøres i god tid.

Lørdager: kl. 0800-2000

Søn- og helligdager: kl. 1000-2000, men ikke mer enn 7 timer sammenhengende

1.2 Unntak fra åpningstidene

For nasjonale eller internasjonale mesterskap kan banene benyttes på søndager fra klokken 0900 og mer enn 7 timer. Unntaket gjelder bare nødvendig bruk for å kunne overholde motorsportforbundets fastsatte regelverk for arrangementstypen. I hvert tilfelle skal programmet arkiveres og det må fremgå hvilke reglement som begrunner unntaket.

Ved stor forventet publikumstilstrømning kan portene åpnes 1 time før arrangementene tar til. Etter arrangementer med stor publikumstilstrømning skal det være en ekstra kjørefri dag

Dersom anlegget skal benyttes til andre arrangementer enn motorsport og som forutsetter at portene holdes åpne for publikum på kveldstid, må det innhentes særskilte tillatelser fra politi og kommunens etat for miljørettet helsevern.

1.3 Offentlig terminliste

Oppdatert informasjon om hvem som bruker anlegget til hvilke tider og til hva, skal gjøres alminnelig kjent. Arrangementer og aktiviteter omfattet av unntakene i 1.2 og 7.3 skal kunngjøres senest 15. april.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslipp fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår uttrykkelig er satt grenser for.

For aktiviteter der utslippene er proporsjonale med aktivitetsomfanget, skal eventuell reduksjon i omfanget i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet, slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Ved tilknytning til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet nærmere krav.

Sanitæravløpsvann skal håndteres i henhold til krav fra kommunen.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

4. Utslipp til luft

Støving fra grusbaner og lignende skal ikke medføre ulempe for miljøet. Bedriften skal ha rutiner for å vurdere om det er behov for støvbinding eller andre støvdempende tiltak

5. Grunnforurensning og forurensete sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen²

6. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler, støvbindigssalt m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.³

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

³ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

7. Støy

7.1 Dimensjonerende støygrenser

Beregnet bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser på uteplass eller utenfor rom med støyfølsom bruk.

Middelstøynivå:	L_{den} 45 dB
Maksimalnivå:	L_{5AF} 60 dB

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene. Grenseverdiene gleder likevel ikke for ny bebyggelse av forannevnt type anlagt etter 2009.

7.2 Støyskjerming mm

Alle nye baner skal legges slik i terrenget at støy kan motvirkes mest mulig effektivt. Banene skal utstyres med støyskjermer dersom det er nødvendig for å kunne overholde grenseverdiene i 7.1.

Annet støyende utstyr slik som høytaleranlegg, m.m. skal innrettes og brukes slik at støyen reduseres så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper.

7.3 Grenser for avgitt støy

I tilknytning til det kontinuerlige støyovervåkningsanlegget gjelder følgende grenseverdier for støy målt ved mikrofonen:

All støy $L_{AF} > 93$ dB skal logges i anlegget
ved støy tilsvarende $L_{5AF} > 114$ skal det iverksettes korrigerende tiltak

I forbindelse med arrangementer med forventet stor publikumstilstrømming kan Rudskogen overskride maksimalstøygrensen i korte perioder inntil 1 time per dag.

Se også vilkår 1.3 om offentlig terminliste

Se også vilkår 11 om krav til målinger og beregninger

8. Energi

(det er ikke fastsatt særskilte vilkår til energibruk)

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁴.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2 Tiltak mot forsøpling

Bedriften skal sørge for at områdene rundt anlegget blir inspisert og rensset for søppel etter alle større publikumsarrangementer.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁵. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i Østfold i slike tilfeller.

⁴ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

⁵ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11. Måling og beregning av utslipp. Rapportering til Fylkesmannen

11.1 Generelt om måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

Der bedriften bruker eksterne laboratorier / konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier / tjenester benyttes der dette er mulig.

11.2 Kontinuerlig støymåling

Det skal være kontinuerlig støyovervåkning på anlegget, som minst dekker hovedbanen. Mikrofonen(e) skal være plassert slik at målingene i størst mulig grad blir representative for det maksimale støynivået over banen.

Bedriften skal inngå en avtale med en støykonsulent om drift og service av overvåkningsanlegget samt kvalitetssikring av resultatene. Avtalen skal gjelde i minst 3 år. Det skal klart fremgå av avtalen hva bedriftens ansatte selv kan gjøre og hva som bare kan gjøres av støykonsulenten. Videre skal avtalen inneholde de rutinene som gjelder for sammenstilling, bearbeiding og kvalitetssikring av overvåkningsresultatene.

11.3 Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal egenrapportere resultater fra støyovervåkningsanlegget til Fylkesmannen årlig innen 01.03 året etter utslippsåret. Rapporten skal minst inneholde informasjon om

- Episoder med gjentakende overskridelser av 114 dB-grensen samt informasjon om hvordan det er håndtert
- Angivelse av ekvivalent støynivå for utvalgte dager basert på oppsatt måleprogram
- Resultater fra orienterende støymålinger basert på oppsatt måleprogram

Nærmere krav til form og innhold i denne rapporteringen avtales mellom Fylkesmannen og bedriften /støykonsulenten.

12. Overvåking av resipient

Det skal rutinemessig foretas orienterende støymålinger i faste punkter i nabolaget. Resultatene skal innarbeides i egenrapporteringen sammen med opplysninger om tid, sted og avgitt støynivå fra hovedbanen på måletidspunktet.

13. Undersøkelser og utredninger

(det er ikke fastsatt særskilte vilkår om utredninger)

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at kjemikalier, utstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁶. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁶ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1**Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.**

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Trikloretan	TRI
Muskylener (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Musketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT